

Antamispäivä
24.6.2025Ratkaisunumero
1032 0858**Ratkaisu, josta on kanneltu**

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus 22.5.2025 nro 575

Asia

Kantelu vangitsemisasiassa

Kantelija

Jaana Helena Kavonius

VastapuoliAluesyyttäjä Annukka Juntunen
Aluesyyttäjä Heikki Kohijoki
Aluesyyttäjä Mika Mäkelä**Asian käsittelyn aikaisemmat vaiheet**

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 26.3.2024 antamallaan päätöksellä määrännyt Jaana Helena Kavoniuksen poissaolevana vangittavaksi todennäköisin syin epäiltynä 13 vainoamisesta ja 24 törkeästä kunnianloukkauksesta. Helsingin hovioikeus on 10.4.2024 hylännyt Kavoniuksen kantelun käräjäoikeuden vangitsemispäätöksestä. Korkein oikeus ei ole myöntänyt asiassa valituslupaa.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 15.10.2024 antamallaan päätöksellä hylännyt Kavoniuksen vaatimuksen vangitsemisasiansa uudelleen käsittelystä, koska Kavonius ei ollut käräjäoikeuden 26.3.2024 antaman ratkaisun johdosta vapautensa menettäneenä, minkä vuoksi perusteita vangitsemisasiansa uudelleen käsittelylle ei tässä vaiheessa ollut. Helsingin hovioikeus on 13.11.2024 antamallaan ratkaisulla hylännyt Kavoniuksen kantelun. Hovioikeus on todennut, että vangitsemisen perusteet oli tutkittu käräjäoikeuden 26.3.2024 antamassa ratkaisussa, jota ei ylemmissä tuomioistuimissa ollut muutettu. Kavonius ei ollut ollut eikä ollut edelleenkaan vapautensa menettäneenä sanotun ratkaisun vuoksi. Tähän nähden hovioikeus on katsonut, ettei käräjäoikeudella ollut ollut pakkokeinolain 3 luvun 15 §:ään perustuvaa velvollisuutta ottaa vangitsemisasiansa uudelleen käsiteltäväksi. Hovioikeus on myös viitannut oikeustapauksen KKO 2022:55 kohtaan 15. Korkein oikeus ei ole myöntänyt asiassa valituslupaa.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 18.11.2024 antamallaan päätöksellä hylännyt Kavoniuksen esittämän vaatimuksen vangitsemisasiansa uudelleen käsittelystä aiempiin ratkaisuihin viitaten. Helsingin hovioikeus on 20.12.2024 antamallaan ratkaisulla hylännyt Kavoniuksen kantelun käräjäoikeuden päätöksestä. Korkein oikeus ei ole myöntänyt asiassa valituslupaa.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 10.12.2024 antamallaan päätöksellä hylännyt Kavoniuksen esittämän vaatimuksen vangitsemisasiansa uudelleen

käsittelystä viitaten käräjäoikeuden 15.10.2024 ja 18.11.2024 sekä Helsingin hovioikeuden 13.11.2024 antamiin ratkaisuihin, joista ilmenee, että pakkokeinolain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettu velvollisuus ottaa vangitsemisasia uudelleen käsiteltäväksi syntyi vasta sen jälkeen, kun epäilty oli vangitsemismääräyksen täytäntöönpanon johdosta menettänyt vapautensa. Kavoniuksen ei ollut edes väitetty menettäneen vapauttaan. Helsingin hovioikeus on 20.12.2024 antamallaan ratkaisulla hylännyt Kavoniuksen kantelun. Hovioikeus on hyväksynyt käräjäoikeuden perustelut ja lopputuloksen vangitsemisasian uudelleen käsittelemisen osalta. Korkein oikeus ei ole myöntänyt asiassa valituslupaa.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 27.1.2025 antamallaan päätöksellä hylännyt Kavoniuksen esittämän vaatimuksen vangitsemisasian uudelleen käsittelystä aiempiin ratkaisuihin viitaten. Helsingin hovioikeus on 26.2.2025 antamallaan ratkaisulla hylännyt Kavoniuksen kantelun käräjäoikeuden päätöksestä. Hovioikeus on todennut, että sanamuotonsa ja tarkoituksensa mukaisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen 5 artiklan 4 kohta koskee henkilöä, jonka vapaus on tosiasiallisesti riistetty. Kun Kavonius ei ole vangitsemispäätöksen johdosta vapautensa menettäneenä, ei kyseisestä artiklasta seuraa velvollisuutta vangitsemisasian uudelleen käsittelylle. Korkein oikeus ei ole myöntänyt asiassa valituslupaa.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 10.3.2025 antamallaan päätöksellä aiempiin ratkaisuihin viitaten hylännyt Kavoniuksen esittämän vaatimuksen vangitsemisasian uudelleen käsittelystä. Helsingin hovioikeus on 20.3.2025 antamallaan ratkaisulla hylännyt Kavoniuksen kantelun. Korkein oikeus ei ole myöntänyt asiassa valituslupaa.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 14.4.2025 antamallaan päätöksellä aiempiin ratkaisuihin viitaten hylännyt Kavoniuksen esittämän vaatimuksen vangitsemisasian uudelleen käsittelystä. Helsingin hovioikeus 24.6.2025 antamallaan ratkaisulla hylännyt Kavoniuksen kantelun.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 22.5.2025 antamallaan päätöksellä hylännyt Kavoniuksen esittämän vaatimuksen vangitsemisasian uudelleen käsittelystä käräjäoikeuden ja hovioikeuden aiempiin ratkaisuihin viitaten. Käräjäoikeus on jättänyt Kavoniukset muut vaatimukset tutkimatta.

Kantelu

Jaana Helena Kavonius on hovioikeuteen 16.6.2025 saapuneessa kantelussaan vaatinut, että käräjäoikeuden ratkaisu poistetaan ja että hänet viipymättä vapautetaan, sekä esittänyt muut kantelusta ilmenevät vaatimukset.

Ratkaisun tehnyt käräjätuomari oli esteellinen. Kavonius oli syytön. Vangitseminen oli lainvastaista ja kohtuutonta.

Vastaus

Syyttäjä on vaatinut, että kantelu hylätään.

Käräjäoikeuden ratkaisu oli oikea. Vangitsemisen yleiset ja erityiset edellytykset olivat edelleen olemassa. Velvollisuus ottaa asia uudelleen käsiteltäväksi syntyi vasta sen jälkeen, kun epäilty oli vangitsemispäätöksen täytäntöönpanon vuoksi menettänyt vapautensa. Kavoniusta ei ollut tavoitettu, eikä hän siten ollut tosiasiallisesti menettänyt vapauttaan.

Hovioikeuden ratkaisu

Perustelut

Asiassa on kysymys vangitsemismääräyksen uudelleen käsittelyä koskevasta vaatimuksesta. Hovioikeus on tutkinut kantelun siltä osin kuin kantelussa esitetty koskee käräjäoikeuden 22.5.2025 tältä osin antamaa päätöstä ja kuuluu hovioikeuden toimivaltaan.

Asiassa ei ole esitetty seikkoja, jotka antaisivat perustellun aiheen epäillä asian ratkaisseen käräjätuomarin puolueettomuutta asiassa. Kavoniuksen väite käräjätuomarin esteellisyydestä on siten hylättävä.

Hovioikeus hyväksyy käräjäoikeuden perustelut ja johtopäätökset vangitsemisasian uudelleen käsittelemisen osalta. Muilta osin kantelu ei anna aihetta hovioikeuden toimenpiteisiin.

Kantelussa on lisäksi vaadittu, että Kavoniuksen puolustajalle oikeustieteen maisteri Lauri Saarelalle maksetaan palkkioksi valtion varoista 2.500 euroa. Ottaen huomioon, että Kavonius on jo aiemmin toimittanut hovioikeuteen useita samaa kysymystä koskeneita muutoksenhakemuksia, käsillä olevaa kantelua on pidettävä oikeusapulain 17 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla selvästi perusteettomana (vrt. KKO 28.5.2025 numero 1028 4121). Näin ollen oikeustieteen maisteri Lauri Saarelalle ei makseta valtion varoista palkkiota Kavoniuksen puolustamisesta hovioikeudessa.

Päätöslauselma

Kantelu hylätään.

Oikeustieteen maisteri Lauri Saarelan palkkiovaatimus hylätään.

Muutoksenhaku

Muutosta tähän ratkaisuun saadaan hakea korkeimmalta oikeudelta valittamalla vain, jos korkein oikeus niillä erityisillä perusteilla, jotka ilmenevät oheisesta valitusosoituksesta, myöntää valitusluvan.

Valitusosoituksessa tarkoitettu määräaika valitusluvan pyytämiseen ja valituksen tekemiseen päättyy 25.8.2025.

Asian ovat ratkaisseet:

Hovioikeudenneuvos Ari Siltama
Hovioikeudenneuvos Laura Kirvesniemi
Asessori Lauri Vaihämäki

Esittelijä:

Hovioikeuden esittelijä Annareetta Kalliokoski

Ratkaisu on yksimielinen.

Allekirjoitus

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.